

Vážení spoluobčania,

V najbližšom období bude obecné zastupiteľstvo tvoriť a schvaľovať návrh rozpočtu na rok 2013, dovoľte mi preto uviesť tému ekonomiky obce z trochu širšej perspektívy. Každý deň sa na nás z televízie a z ostatných médií valia „krízové“ správy o stave eurozóny, o ekologických katastrofách, o sociálnych nepokojoch a štrajkoch či o úpadku hodnôt. Bez ohľadu na to, čo si o týchto „jóbovkách“ myslíme a či si nimi necháme kaziť náladu, jedno je isté: na Slovensku dnes žijeme v dobe ekonomickej neistoty, čo sa negatívne odzrkadľuje aj na tom, koľko financií štát poskytuje obciam. Pokiaľ v rokoch 2004 až 2009 obce zaznamenávali každoročne nárast príjmov od štátu, v roku 2010 to bol významný prepad a odvtedy už len mierny rast alebo stagnácia. Aj pre našu obec to znamená, že podiel, ktorý od štátu získava zo zaplatených daní z príjmu fyzických osôb je ešte aj v roku 2012 menší, ako bol v rokoch 2008 a 2009. Zároveň sme v situácii, kedy sa končí prílev peňazí z eurofondov v rámci obdobia 2007-2013, pričom ďalšie peniaze z fondov EÚ budeme môcť očakávať až od roku 2015 a šance na získanie iných dotácií od štátu, tak ako sa nám to podarilo v prípade zateplenia ZŠ, sa vzhľadom na finančnú mizériu znižujú. Samozrejme aj v takejto situácii musí obec hľadať možnosti, ako získať zdroje na to, aby nielen prežila, ale dokázala sa rozvíjať a zlepšovať kvalitu života svojich obyvateľov.

Recepty na to sú jednoduché, no ťažko sa zavádzajú do praxe. Stručne povedané, aby obec získala peniaze na rozvoj, napríklad na dostavbu vodovodu, chodníkov či iné verejnosprospešné stavby, môže ich ušetriť z balíka peňazí, ktorými disponuje, alebo získať peňazí viac. Druhá možnosť je buď problematická, a to v prípade rôznych dotácií od štátu pre vyššie uvedené dôvody, alebo nepopulárna, v prípade zvyšovania obecných daní a poplatkov. Obec sa snaží predovšetkým využívať všetky príležitosti na získavanie dotácií a verím, že toto úsilie bude naďalej prinášať ovocie. Zároveň musí, aspoň v niektorých prípadoch, zvyšovať rôzne poplatky tak, aby sa prispôbili rastu reálnych nákladov na poskytované súvisiace služby, napríklad v tomto roku tak bolo v prípade školskej jedálne či materskej školy. Takisto sa snaží rozširovať možnosti, ako peniaze zarobiť. Príkladom je založenie obecnej živnosti na rôzne typy stavebných prác, ktoré obec môže vykonávať prostredníctvom zakúpenej mechanizácie, spolupráca s podnikateľmi pripravujúcimi výstavbu infraštruktúry v nových obytných zónach, alebo realizácia vlastného projektu výstavby infraštruktúry a následného predaja pozemkov na Potočnej ulici. Rovnaký dôraz však kladie na prvú menovanú možnosť, teda na šetrenie disponibilných zdrojov. V prvom rade sa šetria peniaze určené na administratívu obecného úradu. V novembri roku 2010 sa v porovnaní s novembrom 2012 na platy a odvody administratívnych pracovníkov obecného úradu a starostu minulo o 4400€ mesačne viac, čo predstavuje úsporu takmer 53 000€ ročne. Rovnako sa obec snaží šetriť pri nákupoch. Napríklad vďaka kúpe bágra a ďalšej mechanizácie si dokáže zrealizovať rôzne stavebné práce sama s omnoho nižšími nákladmi ako v prípade zadania týchto zákaziek firmám. Obci sa podarilo znížiť náklady na likvidáciu odpadov, elektrickú energiu ako aj ďalšie menej vysoké položky rozpočtu ako sú telefóny, kancelárske potreby či ďalšie. Samozrejme stále sú tu rezervy, preto úlohou obce je v snahe o racionalizáciu výdavkov nepoľavovať, ale pritom ani nezabúdať, že v niektorých prípadoch si nemôže dovoliť nakupovať lacno, pretože by ju to v konečnom prípade mohlo vyjsť drahô.

Samozrejme peniaze obec nešetrí preto, aby ich odkladala do rezervy, ale preto, aby ich rôznymi spôsobmi investovala do rozvoja infraštruktúry. Môže ísť o priame výdavky na rôzne stavby realizované firmami, o zaplatenie robotníkov vykonávajúcich stavebnú činnosť pre obec, ale napríklad aj o pokrytie výdavkov na úver či na lízing, vďaka ktorým sa nám darí stavať aj veľké stavby.

Základnou filozofiou obce v oblasti ekonomiky je teda správať sa nielen ako dobrý hospodár, ale aj ako dobrá firma, teda míňať len toľko peňazí, koľko naozaj treba, neprejsť ich, ale míňať ich v prospech občanov, zarábať ich, pokúsiť sa postaviť na vlastné nohy a nečakať, že nás zachráni štát alebo Európska únia. Som presvedčený, že len s takouto filozofiou môže obec z dlhodobého hľadiska naplňať svoje základné poslanie, teda zabezpečovať občanom kvalitné služby k ich spokojnosti. Vážení spoluobčania, verím, že tento malý exkurz do ekonomiky obce bol pre vás aspoň trochu prínosný a prajem vám príjemné prežitie nasledujúceho mesiaca.

Maroš Sagan